

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Evy Šonkové a Mgr. Tomáše Kocourka, Ph.D., v právní věci žalobce: **Statutární město Ústí nad Labem**, se sídlem Velká Hradební 2336/8, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo financí**, se sídlem Letenská 525/15, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021, č. j. MF-30289/2020/1203-5, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2022, č. j. 16 Af 29/2021-36,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 14. 9. 2022, č. j. 16 Af 29/2021-36, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021, č. j. MF-30289/2020/1203-5 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzen platební výměr Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad ze dne 13. 8. 2020, č. 7/2020, č. j. RRSZ 4235/2020 (dále jen „platební výměr“). Tím byl žalobci podle § 22 odst. 11 písm. b) a odst. 8 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění účinném do 31. 12. 2021 (dále jen „malá rozpočtová pravidla“), sdělen předpis penále ve výši 6 518 006 Kč za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně na základě platebního výměru ze dne 23. 4. 2015, č. 9/2015, č. j. RRSZ 9569/2015, a to za období od 26. 2. 2011 do 14. 12. 2016.

[2] Krajský soud rozsudkem ze dne 14. 9. 2022, č. j. 16 Af 29/2021-36 (dále jen „napadený rozsudek“), podanou žalobu zamítl, neboť v ní uplatněné námitky neshledal důvodnými.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, ve které navrhl jej zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení. Především v ní zopakoval své žalobní námitky; nad rámec toho toliko obecně konstatoval, že krajský soud nesprávně posoudil rozhodující právní otázky a nezohlednil stěžovatelem vznesená tvrzení a předložené podklady.

[4] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že veškerá stěžovatelova žalobní tvrzení byla krajským soudem v napadeném rozsudku dostatečně a řádně vypořádána. Kasační stížnost je dle něj nedůvodná a neopodstatněná; navrhl proto, aby byla zamítnuta.

[5] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) se nejprve zabýval tím, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, vůči němuž je ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, za stěžovatele jedná oprávněný zaměstnanec splňující podmínku dle § 105 odst. 2 s. ř. s. a jsou splněny i obsahové náležitosti stížnosti dle § 106 s. ř. s.

[6] Při projednávání kasační stížnosti však Nejvyšší správní soud z úřední povinnosti zjistil, že řízení před krajským soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost jeho rozsudku [§ 103 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] a která zároveň brání vypořádání jakýchkoli kasačních námitek uplatněných stěžovatelem; jak shora vidno, nepřikročil proto k bližší rekapitulaci merita řešené věci.

[7] Vzhledem k tomu, že totožnou právní otázkou se NSS zabýval již ve svých rozsudcích ze dne 1. 9. 2022, č. j. 6 Afs 89/2022-28, ze dne 24. 10. 2022, č. j. 7 As 125/2022-41, či ze dne 22. 12. 2022, č. j. 8 Afs 178/2022-44, vychází soud i v nyní projednávané věci z právních závěrů zde uvedených a argumentaci v nich obsaženou přebírá. Ostatně shodně již postupují také krajské soudy (srov. např. rozsudky Krajského soudu v Ostravě-pobočka Olomouc ze dne 17. 2. 2023, č. j. 60 Af 49/2021-121, či ze dne 6. 12. 2022, č. j. 65 Af 68/2020-112, nebo Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 1. 2023, č. j. 15 Af 22/2020-110, ze dne 14. 12. 2022, č. j. 15 Af 13/2020-121, či ze dne 22. 11. 2022, č. j. 15 Af 21/2020-44).

[8] Podle § 69 s. ř. s. je v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu žalovaným *správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla*.

[9] Stěžovateli uložil penále za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně Úřad Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad, který byl příslušný rozhodovat ve věcech tohoto typu podle § 22 odst. 11 písm. b) malých rozpočtových pravidel, ve znění účinném do 31. 12. 2021. O odvolání proti jeho rozhodnutím rozhodovalo podle § 22 odst. 12 malých rozpočtových pravidel, ve znění účinném do 31. 12. 2021, Ministerstvo financí.

[10] V důsledku přijetí zákona č. 251/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, však byly zrušeny regionální rady regionů soudržnosti (srov. čl. II bod 1 citovaného zákona). Tento zákon zároveň s účinností od 1. 1. 2022 novelizoval § 22 odst. 11 písm. b) malých

pokračování

rozpočtových pravidel tak, že o uložení odvodu za porušení rozpočtové kázně v případě peněžních prostředků poskytnutých z rozpočtu regionální rady regionu soudržnosti rozhoduje finanční úřad. Výše zmíněné ustanovení o příslušnosti Ministerstva financí v § 22 odst. 12 malých rozpočtových pravidel bylo zrušeno bez náhrady. Nadále se tudíž uplatní obecné pravidlo uvedené v § 7 písm. a) zákona č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Finanční správě“), podle nějž Odvolací finanční ředitelství vykonává působnost správního orgánu nejbližší nadřízeného finančním úřadům, a tedy i orgánu oprávněného rozhodovat o odvolání proti jejich rozhodnutím [srov. § 114 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), který se podle § 22 odst. 15 malých rozpočtových pravidel použije i na správu odvodů za porušení rozpočtové kázně uložených dle tohoto zákona].

[11] Podle přechodného ustanovení čl. IX bodu 4 zákona č. 251/2021 Sb. platí, že *řízení nebo jiné postupy podle bodu 1 zahájené u Ministerstva financí dokončí Ministerstvo financí i v případech, kdy jeho působnost přechází ode dne 1. ledna 2022 na orgány Finanční správy České republiky*.

[12] Nejvyšší správní soud se již v minulosti zabýval velmi podobným přechodným ustanovením v zákoně o Finanční správě; konkrétně se jednalo o § 19 odst. 4, dle nějž *řízení a postupy, které přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona nebyly ministerstvem ukončeny, dokončí ministerstvo i v případech, kdy působnost ministerstva přechází ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona na orgány finanční správy* (pozn. NSS: „ministerstvem“ se zde míní Ministerstvo financí). Dospěl tehdy přitom k výkladu, že ministerstvo dokončí jen ta řízení, která nebyla před účinností zákona o Finanční správě pravomocně ukončena (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2013, č. j. 8 Afs 48/2013-31, ze dne 6. 6. 2014, č. j. 4 As 48/2014-71, či ze dne 9. 4. 2015, č. j. 9 Afs 130/2014-39).

[13] Kasační soud neshledal důvod vykládat podobně formulovaný čl. IX bod 4 zákona č. 251/2021 Sb. odlišně. Toto ustanovení sice výslovně nehovoří o řízeních nebo jiných postupech, *které nebyly ukončeny*, avšak z toho, že řeší otázku, kdo určitá řízení *dokončí*, je zřejmé, že nutně musí mířit na řízení neukončená; potvrzuje to i důvodová zpráva, která přechodné ustanovení zdůvodňuje tím, „*aby u probíhajících řízení nedocházelo k nedůvodným průtahům mezi orgány veřejné správy*“ a aby byla pro účastníky řízení zachována kontinuita (srov. sněmovní tisk č. 780/0, 8. volební období, www.psp.cz). S ohledem na odkazovanou prejudikaturu je tedy třeba dovodit, že čl. IX bod 4 zákona č. 251/2021 Sb. se vztahuje pouze na ta řízení, která nebyla pravomocně ukončena před 1. 1. 2022. Toliko tato řízení dokončí Ministerstvo financí, ve všech ostatních případech jeho působnost přešla na Odvolací finanční ředitelství (a to i pro případ, že by dříve vydané rozhodnutí Ministerstva financí bylo následně zrušeno např. správním soudem).

[14] Zároveň je namístě uvést, že Nejvyšší správní soud soud ve věci sp. zn. 7 As 125/2022 nevyhověl návrhu Ministerstva financí na předložení problematiky výkladu čl. IX bodu 4 zákona č. 251/2021 Sb. rozšířenému senátu, neboť naznal, že ohledně této otázky neexistuje v jeho judikatuře rozpor a sám se od posouzení zaujatého v rozsudku ze dne 1. 9. 2022, č. j. 6 Afs 89/2022-28, nehodlal odchýlit. Ve věci sp. zn. 8 Afs 178/2022 pak žalovaný (taktéž Ministerstvo financí) uvedl k otázce svého účastenství v řízení před krajským soudem zcela totožnou argumentaci, jakou vznesl v nynějším řízení v rámci svého vyjádření ke kasační

stížnosti ze dne 8. 12. 2022 (srov. odst. [6] - [11] rozsudku ze dne 22. 12. 2022, č. j. 8 Afs 178/2022-44). Ani ta však soud nepřesvědčila o nesprávnosti závěrů, které dříve učinil. Upozornil přitom, že „*odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu, č. j. 2 Afs 120/2006-75, není případný, neboť druhý senát posuzoval pouze změnu místní příslušnosti a nikoli působnosti jako v nyní projednávané věci.*“

[15] Jelikož správní řízení v nyní projednávané věci pravomocně skončilo ještě před 1. 1. 2022 [napadené rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 21. 4. 2021 nabylo právní moci téhož dne (srov. přípis žalovaného ze dne 4. 6. 2021)], čl. IX bod 4 zákona č. 251/2021 Sb. na něj nedopadá. S ohledem na výše citovaný § 69 s. ř. s. se proto ke dni 1. 1. 2022 účastníkem řízení (žalovaným) namísto Ministerstva financí stalo Odvolací finanční ředitelství. Krajský soud však nadále jednal s Ministerstvem financí; první úkon vůči žalovanému po této změně představovalo rozhodnutí ve věci samé ze dne 14. 9. 2022 a odeslání rozsudku žalovanému následujícího dne. Tím krajský soud zatížil napadený rozsudek vadou, která mohla mít vliv na jeho zákonnost (srov. rozsudek NSS ze dne 30. 10. 2020, č. j. 4 As 155/2020-42, č. 4105/2021 Sb. NSS).

[16] Nejvyšší správní soud ze shora předestřených důvodů rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm bude krajský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.), což znamená, že Odvolacímu finančnímu ředitelství umožní vyjádřit se k žalobě, popřípadě uplatnit další procesní práva, a následně o věci znovu rozhodne.

[17] Krajský soud v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. května 2023

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu